

Remiss

Förslag till ändring av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:125) om medicinska krav för innehav av körkort m.m. samt Transportstyrelsen föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2018:7) om innehav av körkort med villkor om alkohol.

Välkommen att ta del av Transportstyrelsens förslag.

Bakgrund till förslaget

Transportstyrelsen har under åren 2021–2022 genomfört en översyn av kraven avseende alkohol, psykoaktiva substanser och läkemedel som återfinns i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:125) om medicinska krav för innehav av körkort m.m. (medicinföreskrifterna). Översynen resulterade i en rapport som finns publicerad på Transportstyrelsens webbplats¹. Transportstyrelsen påbörjade arbetet med översynen som en följd av att reglerna om alkohol, psykoaktiva substanser och läkemedel har funnits i många år och att myndigheten genom åren har fått synpunkter på att föreskrifterna överlag är svårbegripliga och i flera delar inaktuella.

I översynen genomförde Transportstyrelsen en omfattande analys och tolkning av körkortsdirektivets bilaga III för att utreda hur medicinföreskrifterna förhåller sig till direktivets reglering om alkohol och psykoaktiva substanser (narkotika). Myndighetens slutsatser var att medicinföreskrifterna når upp till minimikraven i körkortsdirektivet, men att reglerna i vissa delar är strängare än direktivets krav. Myndigheten kom fram till att mycket talar för att dessa strängare krav ska behållas, men att det behöver utredas vidare i vilken utsträckning och hur de i sådant fall ska vara utformade. Till följd av slutsatserna i översynen har Transportstyrelsen

¹ [Översyn alkohol, narkotika och läkemedel - Transportstyrelsen](#)

påbörjat ett arbete med att revidera medicinföreskrifternas kapitel om alkohol, psykoaktiva substanser och läkemedel.

Förslagets innehåll i korthet

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:125) om medicinska krav för innehav av körkort m.m. (medicinföreskrifterna)

Transportstyrelsen föreslår att befintligt kapitel 12 i medicinföreskrifterna upphävs och ersätts med ett nytt kapitel om substanser som påverkar förmågan att köra motordrivet fordon. Vidare föreslår myndigheten att kapitel 13 samma föreskrifter också upphävs och ersätts med ett nytt kapitel till följd av ändringar i det nya kapitel 12 som föreslås.

Transportstyrelsen föreslår att beroende av alkohol eller psykoaktiva substanser även fortsättningsvis ska utgöra hinder för innehav av körkort i enlighet med kraven i körkortsdirektivet. Däremot föreslås regler som innebär lättnader för enskilda som har ett beroende i långvarig fullständig remission.

Bruk av alkohol

När det gäller bruk av alkohol föreslår Transportstyrelsen att den nuvarande regleringen om att diagnosen missbruk utgör hinder för innehav av körkort, ersätts med en ny reglering. Den föreslagna regleringen innebär hinder för innehav av körkort om personen antingen har diagnosen skadligt bruk/skadligt användningsmönster² enligt diagnosklassificeringssystemet ICD, eller en överkonsumtion som inte är tillfällig. Personen ska dessutom uppfylla minst ett av tre kriterier som har stor betydelse för trafiksäkerheten. Regleringen i denna del innebär att medicinföreskrifterna även fortsättningsvis kommer att vara strängare än kraven i körkortsdirektivet.

När det gäller alkohol föreslår Transportstyrelsen vidare att alkoholmarkören PEth införs som obligatorisk alkoholmarkör och därmed ersätter nuvarande obligatoriska alkoholmarkörer CDT och GT.

Bruk av psykoaktiva substanser

När det gäller bruk av psykoaktiva substanser föreslår Transportstyrelsen att diagnosen missbruk ersätts med diagnoserna skadligt bruk eller skadligt användningsmönster enligt diagnosklassificeringssystemet ICD.

Förslaget innebär också att bestämmelserna om läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende (LARO) uppdateras. I korthet innebär förslaget att förutsättningarna för att få ha körkort blir lika oavsett om den

² Transportstyrelsens benämning av ICD-11 diagnosen ”harmful pattern of use”. Begreppet kan komma att ändras när Socialstyrelsens svenska översättning [publiceras](#).

enskilde ansöker om körkortstillstånd eller om den enskilde har ett körkort. Dessutom införs viss förenkling under uppföljningsperioden för de enskilda som visat följsamhet i programmet i minst tre år.

Vidare innebär förslaget också att bestämmelserna om bruk av anabola steroider tas bort från kapitel 12. Ordinerat bruk av hormonpreparat omfattas däremot av bestämmelserna i detta kapitel. Effekter av anabola steroidbruk omfattas fortfarande av reglerna i kapitel 14.

Övrigt

I övrigt har bestämmelserna i kapitel 12 omstrukturerats och förtydligats för att göra det lättare för den som läser föreskrifterna att förstå av vad som krävs i olika situationer.

Det föreslås även vissa redaktionella ändringar i kapitel 7, 8 och 15 samma föreskrifter. Dessa ändringar är följdändringar av ändrade definitioner i kapitel 12 samt ändrade paragrafnummer i samma kapitel. Det föreslås även att 17 kap. 5 §³ ändras när det gäller vilken kompetens de läkare som ska utfärda intyg ska ha.

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2018:7) om innehav av körkort med villkor om alkohol (alkoholföreskrifterna)

Transportstyrelsen föreslår att alkoholföreskrifterna anpassas utifrån det nya kapitel 12 som föreslås i medicinföreskrifterna. Det innebär bland annat att de medicinska tillstånd som anges i förslaget om ändring i kapitel 12 i medicinföreskrifterna och förslaget om den obligatoriska alkoholmarkören PEth även införs i alkoholföreskrifterna. Förslaget innebär även en förenkling för den enskilde eftersom det föreslås att redovisning av alkoholmarkör i samband medansökan tas bort.

Föreskriftsförslagen planeras träda ikraft i slutet av 2025.

Förslaget i sin helhet samt konsekvensutredning finns publicerat tillsammans med detta missiv på Transportstyrelsens webbplats:

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/om-oss/dina-rattigheter-lagar-och-regler/lagar-och-regler/remisser/>

Konsekvenserna för förslaget i medicinföreskrifterna redovisas i en övergripande konsekvensutredning samt två tillhörande konsekvensutredningar i bilagor till den övergripande utredningen. Konsekvenserna för förslaget i alkoholföreskrifterna finns i en egen konsekvensutredning.

³ Enligt ändringsföreskrift TSFS 2024:65 som kommer träda ikraft den 1 februari 2025.

Synpunkter

Ni ges härmed tillfälle att lämna synpunkter på förslaget och konsekvensutredningen. Synpunkterna ska vara Transportstyrelsen tillhanda senast den 3 mars 2025. Vänligen ange vårt diarienummer TSF 2023-5 i svaret.

Synpunkterna ska vara skriftliga och skickas till:

vag@transportstyrelsen.se

eller till

Transportstyrelsen
Väg och järnväg
Box 267
781 23 Borlänge

Transportstyrelsen kommer att sammanställa och kommentera de remissynpunkter som kommer in, och därefter publicera sammanställningen och kommentarerna på hemsidan. Remissynpunkter som innehåller sekretessbelagda uppgifter eller personuppgifter kommer dock inte att publiceras.

Kontaktpersoner

Om ni har frågor med anledning av remissen är ni välkomna att kontakta:

E-post: patrik.grundtman@transportstyrelsen.se

telefon 010-495 33 21,

Med vänlig hälsning

Patrik Grundtman
Utredare

Sändlista

Socialstyrelsen, samråd enligt 8 kap. 1 § körkortsförordningen (1998:980)
och 8 kap. 2 § taxitrafikförordningen (2012:238)

Förvaltningsrätterna i Falun, Göteborg, Luleå och Stockholm

Högsta förvaltningsdomstolen

Kammarrätten i Sundsvall

Kommunal

Kommerskollegium

Motorförarnas helnykterhetsförbund (MHF)

Mottagning Trafikmedicin Huddinge

Nationella trafiksäkerhetsförbundet (NTF)

Polismyndigheten

Regelrådet

Riksförbundet M Sverige

Svenska Läkaresällskapet, följande sektion:

- Svensk Trafikmedicinsk Förening

Sveriges läkarförbund, följande medlemsföreningar:

- allmänmedicin (Svensk Förening för Allmänmedicin)

- beroendemedicin (Svensk Förening för Beroendemedicin)

- psykiatri (Svenska Psykiatriska föreningen)

Svenska Taxiförbundet

Svenska Transportarbetareförbundet

Svenska Turistbussföretagen

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

Sveriges Trafikutbildares Riksförbund (STR)

Sveriges Åkeriföretag

Trafikutbildarnas riksorganisation (TR)

Transportföretagen

Transportfackens yrkes- och arbetsmiljönämnd – TYA

Universitets- och högskolerådet (UHR)